

HORTOBÁGY.

Debreceni hetilap,

a szüfgyegyület, gazdasági egyesület, zenede- és daláregylet, kertészeti egylet, takarékpénztár és több helybeli társulat közlönye.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Feloldó szerkesztő:
SÁVYARY ELEK.

Főmunkatárs:
SZANA TAMÁS.

Kiadó-találkozó:
A DEBRECENI SZÜFGYEGYLET.

Hirdetések díja:

Önállóan feltűrt sorokért egy-egy sorért 5 kr. három soronként 1 kr. Több soronként vagy nagy mennyiségű hirdetésért külön megállapítás.

Különli hirdemények el- fogad: **Bécsben** a Brauer J. G., Wachter, Oppelk A., Hasenlein és Vogler. **Berlinben** a Goldberger A. T. **Frankfurtban** a Böhm Otto; Jaeger. **Hannoverban** a Hasenlein és Vogler. **Lipszében** a Sachs és Tarsa; **Prágában** a Havas ügy- néköse.

Debreceni országos gazdasági és erdészeti fensőbb tanintézet.

A Debrecen szabad királyi város területén megnyitandó országos gazdasági és erdészeti fensőbb tanintézetnek és az ezzel egybekötött földmives-iskolának előírt igazgatója — miután az e részben legfontosabb helyen megállapított hivatalos esküt a magyar királyi földmivész, ipar és kereskedelmi miniszter 5 köyveltségének kezébe letette s az épen tisztelt magas miniszter által a folyó év és hónap 6-án s 1941. szám alatt kiadott fensőbb rendelet meghagyásának alapján, a kezdetben megnevezett intézetek belső szervezettel és hovatöbbségi életbevitelükre vonatkozó hivatalos intézkedéseket a mai napon már meg is kezdte volna — illő tisztellel értesít mindazokat, kik e tárgyat illetőleg véle netalán részletesebb szóbeli érintkezésbe óhajtanak tenni magukat: miképen ideig- ideiglenesen az „arany bika”-hoz czímszót szállókatlan helyiségei- ben elrendezett szállásán, bármely napon délután 2 órától 5-ig, mindenkinnek a legteljesebb készséggel megadandja az igénybe- veendő felvilágosításokat. —

Kelt Debreczenben az 1867. évi május hónap 23. napján.

Papí Balogh Péter.

mint a debreczeni országos gazdasági és erdészeti fensőbb tanintézetnek s az ezzel egybekötött föld- mives-iskolának igazgatója.

A szeszgyártás nemzetgazdasági szempont- ból és Debreczert érdeklőleg.

Most, midőn alkotmányos életünk helyreálltával minden irányban fokozott buzgalom s tevékenység látnak hazánk ol- maradott anyagi jólétét a gyárpir útján is fejleszteni, és virág- zóvá tenni, nem lesz érdektelnek vala a szesznek gyári előáll- tását egy nemzetgazdasági szempontból, mint közéleti érdekl- őleg Debreczen helyi viszonyainál is összefüggésben gondolko- zásunk tárgyává tenni.

Miután a szesz igen kiterjedt, különböző felhasználatásán- nál fogva ma már sehol nem nélkülözhető és egyébként pótolható közhasznú anyag, nagyban, mint gyári- és kereskedelmi czikk leginkább burgonyából, rozsából, tengeriből, árpából (újabb idő- ben pedig kölesből — és répából is) állítatik elő; emelől fogva gyártása szorosban véve földmivész és marhatenyésztő hazánkra még pedig kizárólag mezel gazdaságra utasított átföldünkro és így Debreczenre ferlette fontos. Mert az a földmivésztől nyert lisztet magoknál több iránynál is bizonyosabb és haszno- sabb értékesítést előmozdítja.

A szeszfogyasztás hazánkban és az osztrák örökös tarto- mányokban nagymennyiségű; de még azután is, ha a szeszéget öntormoldás után fedezve lenne, fenmarad még a nem kiválóság földmivész és így saját természetük több szeszt fogyasztó kül- országokban a biztos kivétel, mely nemzeti közigazgatásunkra és az agio esetében éreztetőnördtek bevonatának oly módon kívül még mily kedvező hatással van, fejtegetni fölsőleges.

Nem lehet állítani, hogy a szeszgyártás hazánkban a két utolsó évtizedben oly előmenetelt tett volna, mint minőt ennek természetes alapja, a földmivész terjeszkedése s fejlődése me- engedett és kívánt volna; de ennek okát egyedül s kizárólag a bécsi miniszterium czélzeretlen, nagy részben méltánytalan, — továbbá igazságtalan és általában véve alkalmazásában bosszantó s farszító jövedelmi-adó patensiben kell keresnünk. — Hosz- szas ideig nem a gyártás alá vett nyers anyag, vagy pedig a tiszta készítmény mennyisége vételetet adó-kiszámítás alapul, — mi ésszerű lett volna — de a már gyártásban levő anyag épen közép és így eredményre még igen bizonytalan stadium- ban rovatott meg. Tagadhatlan, hogy újabb időben a tiszta ter- melvény mennyiségét ellenőrző gépek alkalmazása által teteme- sen könnyítve lett a gyártók részre ezen adózási mód, — ha- nem ezen gép sem levőn tökéletesen megbízható, fenmaradt még az előbbi adozási módnál is előjött azon hátrány, hogy míg a becslétes jellemelő fogva csalan mi tudó őszinte gyá- ros alig tudott némi kis haszonnal mozogni, addig azon száma- tulnyomók, kihalás és titkolás hozzáfért, aránytalanul nagyobb, mondhatni tetemes haszonnal dolgozván, olcsóbban árusítathat czikkükkel a solid gyártókat minden főbb eladó pi- aczról leszerítették.

Az itt felsorolt nehézségek voltak a szeszgyártás eddigi pangásának fő okai; mit a többi közt az is világosan bizonyít, hogy a szintén agricolaris viszonyainkra alapított, de a fogyas- tási adótól megkímélve maradt malom-ipar, hazánkban egy évti- zed alatt nem gyarmitott s bámulando kiterjedést nyert és ör- vendetesen virágzik.

A szeszgyártás kiterjedetése is ma már kedvezőbb időpont állott be, mert bár a fogyasztási-adó nem töröltetett el, de mégis annak kivétele az illető gyár gépeinek termelési kö- pössége tekintetbe vételével kölcsönös alkuegyezés útján tör- térvény, inkább méltányos és igazságos, minden gyárosra egy- formán kihat, egyszerűsöd az adót kezelő organumok ki- bágásai és bosszantásaitól teljesen ment.

Bizwást remélhetvén most már azt is, hogy a magyar mi- niszterium úgy a fenálló rendszabályok tökéletesítésén, mint a notán aránytalanul elcsótott adóterhek könnyítésén a hazai gyárpir felvirágztatására czéljából teljes jóakarattal seré- nyen munkálkodni fog, előre lehet jószámul, miszerint hazánk- ban a szeszgyártás is fokozott jószámul haladni és gazdál- sázi alapviszonyainak megfelelő mérvben kiterjeszkedni fog.

Megmgyarazhatlan marud az, hogy Debreczen területén (más utóli városokkal ellentétben) mindeddig szeszgyár nin- csen; holott sikeres fönlátásához semmi szükséges körül- mény nem hiányzik, — ellenközleg azok bőven és kedvezőleg feltaláltak. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara 717 m mértőlű területén 1866-ban összesen 181 szeszgyár állott, melyek közül dolgozott 152, legve volt 2, — szünetelt pedig 27. — Biharmegyeben 35 szeszgyár levőn, dolgozott 34, — ezek közül Nagyváradon 17, — Szabolcsmegyében helyezett 59 gyár közül dolgozott 52, továbbá Szatmár-, Békés-, Arad- megyékben, Kraszna-, Középszolnokmegyék, Kővárvidék és Zarándmegye területén létező összesen 87 gyár közül dolgo- zott 60.

Ezen gyárak következő lisztet terményekből gyártottak:

	Szabolcsm.	Szatmár.	Biharm.	Nagyvárad.	Arad.	Békés.	Békéscs.	Békéscs.	Békéscs.
Burgonyából	28	10	5	17	2	6	—	—	40
Tengeriből	—	8	5	17	2	6	—	—	41
Roszból	1	—	3	—	—	—	—	—	5
és burgonyából	12	—	—	—	—	—	—	—	12
és tengeriből	6	1	5	—	5	16	—	—	33
Vegyés anyagokból*)	5	3	2	9	2	—	—	—	21
Összesen:	52	22	17	17	6	19	3	—	152

A heti piacczal és közlekedési eszközökkel ellátott na- gyobb községekben levő gyárak majdnem folytonosan, a vidéke- ken levők pedig koronként dolgoztak.

Ebből látjuk, hogy Debreczennek kiválólag mezőgardá- szati területén, ezen a szeszgyártáshoz szükséges lisztet nyers- anyagoknak majdnem mindenike bő — és jöminőségben ter- meltek; ezenfelül gabona betévesztési (az állathizlaltat, mint a szeszgyártás mellékátgát érdeklőleg), markhavádrati tekinté- sek; a folyó árak aránylag véve kedvezően olcsók; még érez- hető is, hogy a behozatal (ha több fogyasztás állna elő) sokkal tetemesebb, emelől fogva egy szeszgyár viszonyára annál birtó- sabb is kedvezőbb lenne. — A helybeli rőpa-czukorgyár sem kevés munkanyagot tudna jutányosan szolgáltatni egy szesz- gyár részére, mert például: mellék-productumát a szőrpöt (melasse) 1866-ban helyben mézszámkint 80 krajczárért sem bir- vány értékesíteni se saját igazvont szarvasmarhával mind elfo- gyszatni, — kénszerítve volt az, mint trágyát szántófőldére kihordatni.

Telhet bátran és józan számítással lehet ajánlani De- breczen város közönségének ipara emelése és anyagi gyá- ropodása czéljából egy szeszgyár felállítását, mert en- nek alapfeltétele földmivészeti viszonyainál szoros összefüggés- ben vannak; ellenben minden más helyi körülményektől távo- labb eső gyárpir kevésbé lehetne életrevaló és jövedelmező. Egy a technikai tudomány mai színvonalának követel- ményei szerinti helyes modorban felállítandó nagybbszerű nyers-szesz-gyárnak egyik kisebb osztályában a szeszfinomítás is eszközölhető volna; miután ez bebizonyított szép haszonnal jár. Ily készítményt egy ifjú hazai vállalat 10—12 akos hordókban nem csak Triestbe de Newyorkba is nagymennyiségben expor- tálván, ez által a hordó-gyár-ipart is hathatósan előmozdítja.

Találkozhatnánk még ma is oly halványelműekkel, kik aldbbső szempontokból itélvén meg a hazai ipar anyagi- és nemzetgazdasági kultúrát, hajlandók talán azt mondani, hogy, mivel az olcsó szesznek mértékellen élvezete a műveletlen néposztályt testileg sanyitja és szellemileg demoralizálja, azért az mérleg, községét pedig kártévöl. De az ilyen el- lenvetések helytelenül közeléso hasonlatok útján lehet megfogalmazni. Például: az eles kés veszedelmes tárgy, mert érelen gyermekek, ügyetlen és rosszkaratú emberek, akára és akaratiánul sokszor halálosan is sértének vele más,

*) U. m. vegyesen tegelet, rozs, árpa, szőlőtorokty, és különféle gyümölcsök.

TÁRCSA.

A budai honvédszok felett

1867. május 21*)

Irta: **B. Pongráts Emil.**

„Csatájuk nem volt pártosata S ábrándos képzalatt! . . .

Csatájuk a védelmezott Népjob csatája volt, Melyet senk eskü, szent kótes Kilon szarok típot.” (Bejzo.)

Szent ünnepet ül a halottak oiságá! . . . Ünnepet az édes, hálás kegyelnek . . . — Szében mosolyg az ég! . . . maddár és a szellő Dalt és forró imát velünk együtt zengott!

Együtt zengtek imát szent hősök sirjánál Kik három századnak törték igjált szét, Fegyvert követelolv a rozsdás békéből Vitézül hulltak el a szent szabadságpárt! . . .

— Honában szolva volt e nép és hontalan Ember szóltan, néma, mint hitvány kódarab, Mert, ki ugy beszél, mint érceni meglantat: Elővezett, elhullt a hőhőrvádr alatt.

A sir már megdva volt melyen számuunkra, Oh! de a nemzet új életre ébredett! . . .

*) Szavaltott a budai temetőben, Budavár hói ostromának em- lékünnepés és a budai szökörben.

Visszalépett még a sötét sir szelőöl: Hogy karja kivívjon újabb, szebb életet.

A szent népjog és az ádáz bünye önkény Kelt egymással végező küzdésre, csatára. Ugy lépett fel a nép, mint boszku cherub, Mint a puszták felingerült oroszlánya.

Kárpát bővezettől le az Adridig Lelkesítve zengott mérsz harci-éneket. Villogott a szabnya. . . Hullott a szolgaraj, S futásban keresett hitvány menekéket.

Lelkesülés leve a honfi szivében! . . . — A büszke jelszó volt: csak előre bátran, Összezsenni, törni az átkos rabjaid! . . . És egy isten lakott mindenik karjában.

De az ármány újra fölemelte fejt . . . Szabadság kezéből durván kiragadta Árutás a fegyvert, s bősülten rohant ránk Idegen szollosait százezernyi rajja. . . .

Eltak a szolgaság mérgezett kenyérét . . . Csikorgott a rablucsz újra kezeken! Oh! de jobban vérezt a bék, mely ott állt A gondolaton, a sziven, lelkeinken! . . .

— Itt áll körülöttem hó imát rebögyo Megmaradt kis része a hús, szent seregnek! A többi a sírban, — oh! vagy nagyobb klubnál! . . . — „Hasztalan bujdosók, földönfutók lettek!”

Föl, az égig tört fel, az isten trónjájá A szakított nemzet haláljagatása. És vele együtt airt sok érzényi mártyr, Kiknek szollos s bakó töröky sirt ása.

A vértanuk savat meghallgatás isten, S késdnk küldd újra szellemeket, áldva. Támaszták fel a holt reményt kebleinkben, Doruljbu ránk újra szebb nap hasadása.

Feldarult a szebb nap, — áldjuk vértanúink! . . . Szabadabb lesz újra szivünk jobbanán! Ninesen már szűkösöd ember ajkán többé! Szabad ajkunk szendit a szabad szóáára!

Oh! kossorozzuk meg e drága hantokat! Legyen áldva köztünk a hősök emléke, Kiknek dicső nevét örök lángbetűkkel Történet műsádjá írta be könyvébe!

E drága hantokról téptek virágot, S kobleteken mint szent talizmánt hordjatók! Lelketeket, — ója meg ez a hazának — Melyet sokan hitvány rongyklut árulnakt! . . .

Ne akarjunk úlni tort a romok felett! A maradt romokból teremtünk életet! „Nehogy teljesüljön ercedvés átkunk: Hogy önkészünk ássa vége pusztáduunk!

Itélő szemre egy ezredévnek néz ránk . . . Ósleink szent lelke, s szava közköz szálta: „Jogaidat őrizd, hi maradj magadhoz!” . . . Oh! rebogjálk ul a szent „áment” reájul!

Kiszörtam érted. . . .

Kiszörtam érted szivem minden kínsért A szép ifjuság szép emlékeit: Hogy hó szerelmed sugarni búsítsd Lelkembe a fényt, hol nincs béke, hit.

Tanítványok:

11. § A torna-helyiségekben való tanítás végett, 6 éven túli gyermekek is felvétetnek a műveztől által díjazás mellett.

Talok jogai:

12. § Minden tagnak joga van mindazon előnyt élvezni, melyeket az egylet nyújt, nevezetesen a tornagyakorlatokban és társas mulatságokban a rendszabályok értelmében résztvenni, a közgyűlésen megjelenni, tanácskoznai, szavazni, választani és választatni. — Tiszviselővé, választmányi taggá és választott bíróvá azonban csak az választható, ki a törvények szerint önálló, rendesen Debreczenben lakos és a közgyűlést megelőző három hónapot át az egyletnek rendes tagja volt.

A talok kötelezettségei:

13. § Minden tag tartozik:
a) Az egyleti alapszabályokat és rendszabályokat megtartani, mire magát fölvevelekor aláírása által kötelezi.
b) A megállapított belpárti díjat a fölveteli jegy átvételkor azonban, valamint a működő tagok havi járulékaikat havonként előre, a pártoló tagok pedig az egész évi járulékot április 10-dikéig pontosan befizetni.

Az egyleti tagság megszűnése:

14. § Az egyleti tagság megszűnik:
1) Önkéntes kilépés által, egy havi felmondás és a belpárti jegy visszazárása mellett, az egylet irányában vállalt kötelezettségek teljesítése után.
2) Kitiltás által. Ez a választmány által határozatik el:
a) Ha valamely egyleti tag járulékát a választmány kétszeri megintés dacára be nem fizette.
b) Az egyleti alapszabályok ellen való nagyobb vagy ismételt kihágások miatt.
c) Ha a tag büntett miatt elítéltelet.

Ilyenmódon határozat érvényességére azonban kivánatik, hogy a választmány összes tagjainak kétharmada a kitiltásra szavazzon. E határozat indokai a kitiltandó saját kivánatként vele írásban közlendők, fennhagyatván neki a közgyűléshez való felebbezés.

III. RÉSZ.

Ügyvitel:

15. § Az egyleti ügyek vezetneknek:
a) A közgyűlés és
b) Az igazgató választmány által, melyeket hat tiszviselő u. m. 1) elnök, 2) alelnök, 3) jegyző, 4) pénztárnok, 5) szertárnok (inkább műveztől), 6) orvos, továbbá 12 választmányi tag és 6 pártos képez.
Az egyleti év a naptári évvel kezdődik és végződik.

Közgyűlés:

16. § A közgyűlések, melyek mindenkor az egylet székhelyén tartatnak, a tanácskozási tárgyak sorozatánál együtt legalább 8 nappal előbb a helybeli „Hortobágy” című lapban s az egyleti helyiségben függő táblán kihirdetendők. Ezen sorozat, valamint a gyűlés helye, napja s órája az illető hatóságok, mely a kormány felügyeleti jogát az egylet felett gyakorolja, jó-eleve bejelentendők. Minden év első havában rendes közgyűlés tartatik.

A választmányának szabadságában áll rendkívüli közgyűlést is egybehívni, mint kötelez megtenni, ha az 30 egyleti tag, az indokok felsorolása mellett, írásban kivánják.

17. § A közgyűlés határozati, melyek a jelen nem lévők és nem szavazók irányában is kötelezők, általános szótöbbséggel hozatnak. Érvényességükre az egyleti ügyek vagy ügyelrendezésnek jelenléte szükséges, ha pedig első ízben a tagok kellő számban össze nem jönnek, akkor 30 nap alatt újabb közgyűlés hívatik egybe, melyen a jelen lévő egyleti tagok, számukra való tekintet nélkül, határozatképesek.

18. § A rendes közgyűlés hatáskörébe tartozik:

- 1) A tiszviselőket és választmányi választani. A tiszviselőket egy évre, a választmányi tagok két évre tiszviselővé választják, az elnök és alelnök általános, a többi tiszviselő és választmányi tagok pedig viszonylagos szótöbbséggel választatnak.
- 2) A tiszviselőbeli tagok megválasztása titkos szavazat után általános szótöbbséggel.
- 3) A műveztőlnek választása titkos szavazat után általános szótöbbséggel és fizetésének meghatározása.
- 4) Egy háromtagú bizottság felállítását, mely a lefolyt évi számadásokat megvizsgálja s arról a legközelebbi közgyűlésnek jelentést tesz, mely a titlár eredménye felett intézkedik és a pénztárnok részére a felmentvényt kibocsátja.

Ezen bizottság tagjai viszonylagos szótöbbséggel azon ren-

decs tagok sorából választatnak, kik a lefolyt évben sem tiszviselő, sem választmányi tagok nem voltak.

5) Az évi jelentés meghallgatása és a jövő évi költségvetés megállapítása.
6) Az alapszabályoknak felsőbb jóváhagyással való megváltoztatása, aminek a jelenlévő tagok két harmadának beleegyezése szükséges.
7) Az egyleti tagok járulékaiknak a körülményekhez mért időszintéri megállapítása.
8) A választmány, vagy egyes egyleti tagok indítványa felületi határozat.
9) Az egylet feloszlásának tárgyalása, aminek elhatározására azonban szükséges, hogy az egyleti tagok háromegyedrészre jelen legyenek és ezeknek kétharmadára a feloszlás mellett szavazzon. Ha a tagok háromnegyedrészre nem jönne össze, ez esetben új közgyűlés hívatik egybe, mely legalább négy héttel előbb, annak különös kiemelésével hirdetik ki, hogy az egylet feloszlása a megjelenendő tagok számára való tekintet nélkül fog tárgyalatni és végleg eldönteni.

A debreczeni tornaegylet alapszabályai.

I. RÉSZ.

Cél:

1. § Az egylet célja az általános egészség fenntartására, az erő és ügyesség fejlesztésére s a test edzésére szolgáló szabatosan meghatározott rendszeres testmozgásoknak, azaz, a tornázásnak gyakorlása és előmozdítása.

Eszközök:

2. § Az egylet, céljainak elérése végett:
a) Alkalmatos tornahelyiség felállításáról gondoskodik, melyben a műveztől felügyelete mellett, több képesített előtornász vezetés alatt a gyakorlatok tartatnak.
b) Torna-ünnepélyeket és kirándulásokat rendez.

Jövedelem:

3. § Az egylet jövedelmét képezik:
a) A beiratási díjak,
b) A havonkénti és évenkénti járulékok, melyek előre fizetendők.

A beiratási díj mind a pártoló, mind a működő tagokra nézve egy forintba, apártoló tagok évi járuléka három forintban, a működő tagok havi díja pedig ötven krajczárban állapítatik meg.

c) Az egylet tagjainak, vagy barátainak netalán önkéntes adakozásai és hagyományai.

Czím:

4. § Az egylet czíme: „Debreczeni tornaegylet.”

Székhely:

5. § Az egylet székhelye: Debreczen.

Nyelv:

6. § Hivatalos nyelve a magyar.

Pecset:

7. § Az egylet pecsétje tölgy-koszorút mutat az alapítási évvel és „Debreczeni tornaegylet” körirattal.

Vagyon:

8. § Az egylet vagyonát képezik: az elősorolt jövedelmekből — a költségek levonása után fennmaradó összeg.

II. RÉSZ.

Tagok:

9. § Az egylet áll: működő, pártoló és tiszteletbeli tagokból.
Tag lehet minden feddhetetlen egyén, ki legalább 18 éves. Tiszteletbeli tagokul választatnak, kik a tornászati körül általában, vagy különösen a debreczeni tornaegylet irányában, érdemeket szereztek. Ezek az egyleti terhek alól felmentve és viszont nincs részükhöz az egylet igazgatásában és vagyonszámban s teljesen szavazati és választási joggal a közgyűlésen nem bírnak.

10. § Az egyelőre lépni kívánók obbell szándékukat személyesen, vagy írásba jelentik az egylet jegyzőjének, vagy a műveztőlnek, kik nevét a legközelebbi választmány ülésének határozatát végtől előterjesztik.
A választmányi elutasítói határozata ellen az illető közgyűléshez felebbezhet.

Most pusztá e szív, mint kirablott oltár,
S ha rá szorolom nem vet egy sugárt:
Tátongó érvényt rá sötét pokol tár...
— Ismered azt a bús morgóda úrt?

Fájó gyötrelmek árja az — do anyyi
Egy kím világot alboritna tán.
Sallaj rohammal át fog a rohanni
Egy ifju diét dus virulatán.

— Amit föld rám mért és amit rám mért ég
Am jőbbn el bár mind egymás után.
Mi a közönynek fölpatkintja kergét,
Édes gyönyörrel csak te nézd csupán!

En istenem, do milyen balga szó ez —
Hogy is mondhattam róla ilyet én?
Egyetlenem büntess meg érte... jó lesz!
Hogy szived ilyen szóval illötém.

Neked szived van, melybe ég lehold
Szorolma lángját — és ez oly parázs.
Ajkad zenője úde, gyöngye szelőd,
Fájó szívokre anyhított varázs.

En anygylom, kit égnek kegyelnek,
Oh jer, sugárónyt hívd te szerzetészt;
Az elsőt kincsek romjain szorolmed
Sugárból egy új világot teremhet,
Örömbö' gazdag és gyönyörbe' szép.

Komáromi Kéltmán.

Matyi.

Bessely.

Ira Major Béla.

(Folytatás.)

A lovagló ifju a nyeregben anyan poszturába vágta magát,
mintha salomban állana, ahol bemutatás történik. A csinos kis
barna bajusz is észrevette, hogy róla van szó; egyikéssé jobban
előtűnt.

— Szentey Kázmér ur és Kereszteszgyhi Miltos ücsém!

— mondá Babi bácsi befejezőleg.

A lovagló ifju meghajta magát és örült a szerencsének; a csinos kis
barna bajusz is meghajta magát — örült a szerencsének.

A faluba értek és nemcsak a Babi bácsi kapuja elé, mely
feldarult s aztán tárva is maradt.

— Nem maradsz nálunk? — kérdő Babi bácsi a lovagló
ifjutól.

— Majd estére elővök! — felelt ez.

Azall a hintó behajított az udvarra, az ifju pedig szépen
lépésben, kitűzösdetett lova nyakát vergetve, haladt végig a falu
tekervényes szök fűtézfáján, a tuló végre, ahol egy ódon urasági
alház udvarára fordult be, ott leszállt a lóról, kérdéseket
és rendelőket intézett holmi escldekléhez, aztán bement a házba.

— Megjötték Szilényiek? — kérdő a jó öreg tekintetes
asszony, kedves fiatal.

— Meg! — felelt ez.

— A kis Salla is?

— Az is. Egy vendég is jött velök, valami pesti fiatal ember. Meg Luiz néni.

— Oda megyünk estére?

— Ila mamánk vagy tetszik!

A mamának körülbelül minden vagy tetszett, mint kedves
fiának. Így tehát odamentek estére, mely este nem volt kevesebb,
mint a karácsoni ünnep előestéje, kegyesletes családias
ünnepély alkalma, melyet a kis falu kevés közbirtokosságú ren-

des tagok sorából választatnak, kik a lefolyt évben sem tiszviselő, sem választmányi tagok nem voltak.

5) Az évi jelentés meghallgatása és a jövő évi költségvetés megállapítása.
6) Az alapszabályoknak felsőbb jóváhagyással való megváltoztatása, aminek a jelenlévő tagok két harmadának beleegyezése szükséges.

7) Az egyleti tagok járulékaiknak a körülményekhez mért időszintéri megállapítása.
8) A választmány, vagy egyes egyleti tagok indítványa felületi határozat.

9) Az egylet feloszlásának tárgyalása, aminek elhatározására azonban szükséges, hogy az egyleti tagok háromegyedrészre jelen legyenek és ezeknek kétharmadára a feloszlás mellett szavazzon. Ha a tagok háromnegyedrészre nem jönne össze, ez esetben új közgyűlés hívatik egybe, mely legalább négy héttel előbb, annak különös kiemelésével hirdetik ki, hogy az egylet feloszlása a megjelenendő tagok számára való tekintet nélkül fog tárgyalatni és végleg eldönteni.

A rendkívüli közgyűlés ugyanazon hatáskörrel bír, melylyel a rendes, kivéven az ezen §. 1., 2. és 3. pontjában felsorolt választásokat és az alapszabályok megváltoztatását.

A közgyűlés jegyzőkönyvét az elnök s egy a közgyűlésből közfelkiáltással kiküldött háromtagú bizottság, aláírásokkal hitelesítik.

(Vége köv.)

Hogy áll a világ?

(S.) A képviselőház 9 osztálya megalakult. Ez osztályok megalakulásánál elnökök és jegyzők lettek: Első osztályban elnök: Csengeri Antal; jegyző Bujanovics Sándor; II. oszt. elnök: Rónay János; jegyző Gajdágó Salamon; III. oszt. elnök: Lónyai Gábor; jegyző Kudlik István; IV. oszt. elnök: Madocsányi Pál; jegyző Kerkapolyi Károly; V. oszt. elnök: Bethlen János gr.; jegyző Szirmai Géza; VI. oszt. elnök: Juszt József; jegyző Zichy Antal; VII. oszt. elnök: Zsedényi Ede; jegyző Szász Károly; VIII. oszt. elnök: Trefort Ágoston; jegyző Horváth Lajos; IV. oszt. elnök: Bónis Sámuel; jegyző Kacsóvics Ignác.

A képviselőház első alelnökévé szavazattöbbséggel Somasich Pál, másodalelnökké Dózsa Elek, és jegyzőül Horváth Lajos választott meg.

A miniszterialis törvényjavaslatokat a képviselőház f. hó 17-diki ülésében terjeszté elő gr. Andrássy Gyula miniszterelnök, a többi közt a közügyi munkálatok s a 48-diki törvények megváltoztatása iránti javaslatot, ebben a nádori, nemzetörségi cikkek felüszgését, a negyedik törvények hatodik szakaszának oly módosítását, hogy a budget megállapítása csak egy évre terjedjen, a képviselőház ennek megszavazása előtt is fősülzatható, de még azon évben, melk tárgyalhatásra összehívandó.

A kilencz osztály bevezető tárgyalásait s a kilencz osztályból alakult központi bizottmány is végig ment a kormányi törvényjavaslatokon.

Az ellenzéki nézetek csupán a IX. osztályból jutottak érvényre s azok módosítványi alakban, a IX-dik osztály által választott előadó Ráday László gróf által terjesztettek elő a központi bizottmányban; ahol azonban nem vették figyelembe a többség által, mely csakúgy irányi igaztisókkal a miniszteri törvényjavaslatokat egy fogadta el, ahogy azok fogalmazása vannak. E törvényjavaslatokat lapunk közelebbi számaiban adjuk.

Luxemburgból írják az „All. Alg. Ztg.”-nak, hogy ott, minden a luxemburgi kérdés fenyegető állók kezdett ütemi az orosz- és porosz kormány részére tetemes gabna-vásárlások történtek, melynek helye a buza és zabira roppant magas fokra hígott. Most minlán az ügy békés fordulatot vett, a londoni konferencia segítségével azt várják, hogy a vásárlások is megszüntetnek, mi azonban a politikai helyzet jelenlétére legyen mondvá — épen nem történt meg. A porosz ügynökök, kik Krakau, Biela- és Tarnowban a berlini kormány részére gabonát vásároltak, a londoni értekezlet eredménye hírdültelo után azonnal sürgönyöztek főnökeikhez, hogy folytassák-e vásárlásukat vagy no? Mire a válasz az volt, hogy megkezdett áruküldéseiket hajtssák végre és a már megvásárolt gabnaimitket szállítsák Poroszországba.

Az orosz ügynökök, kik Galicziában nagy mennyiségű zabot szedtek már eddig is össze, hasonlóképp folytatják vásárlásaikat.

A londoni konferencia még alig múlt el, már is egy másik értekezlet összehívandó bebeszéltek, köztül ügyek elintézésére. Omer pusa — mint hírlék — végző erőfeszítést köszül tenni a

desen minden évben Szilényi Barnabás ur házánál összegyűltve szokott tölteni, még a boldogult asszony életében is, do meg azóta is mindig; csak az idén fenyegetőzött vesely, hogy az összegyűvölteni nem lesz bizonyos, mert Barnabás ur kapuja még az ünnep előtti nap reggelen zárva állott, látszólag nemmi előlérszlet nem történt s Barnabás ur maga is úgy nyilatkozott, hogy nem tudja, illonon tölti-e az ünnepeket. Midekél tudta, do legalább Kereszteszgyhi Miltos ücsém (a composesorok csak így neveztek a faluban), hogy e bizonytalanságnak Salla kiesz-szony volt az oka.

Mert Snrolta kiesz-szony egy idő óta nagyon megszerette a fővárost. Mióta a növeldebb kikerült s a világ, melyet eddig csak a zárda szök ablakain keresztül, vagy legfőlebb társnőivel való sda közben, melyet rövid két-pettyes ruhában szigorú máterek felügyelete alatt télt, feltárult előtte, egészen „bebolbon-dult”. (Bocsánat, a derek composesorok kifejezésével élünk.) Még tavaly csak ellomondás nélkül beajzott karácsonra, ámbár már akkor is „kírít” minden mozdulatából, szavából, hogy a fővárosi finom körökbe van „bolonduva”; do az idén még az is bizonytalan lett, hogy ki jő-e. Még Barnabás ur sem volt felelo teljesen meggyőződve, ámbár mondta azt is, hogy majd igaz-ekezni fog rávanni; do Salla kiesz-szony már a tél előjén kezdett manuevrolizni, hogy az idei karácsonn talán jó volna a fővárosban tölteni, így az öreg ur tudta, hogy nehéz lárczóat kell vnylna s az eredmény iránt nem volt biztos. Híneim sikerült! Ugyan minden erjét össze kellett szednie, minden rábeszélési tohatsá-gát elővennie, do sikerült. Sarolta hazajött.

A Tóni tante, akinek a városban Salla lakott, gyengélke-désével menté magát, hogy nem mellet ki a „kedves” falura; hanem helyettest ajánlott maga helyett, Szentey Kázmér ügyvéd urat, aki Pesten is Tóni tantennél akarta a karácsonn tölteni; jó volna megírni. Jó tehát, vlye a patvar! Szentey Kázmér ur meghívottat. Szentey Kázmér ur igen örült a szerencsének, nagy köszönettel fogadta a meghívást, legálább körülzárhat az ér-dekes vidéken, tanulmányozhatja a falusi életet, mely iránt nem sok tapasztalást szerzett még magának. Valóli boldogság lesz Szentey Kázmér urra nézve. Sarolta ezután sokkal könnyebben állt rá a kimenetelre, mint Barnabás ur egy percig sem gon-

főkölcs legyőzésére. A „Glocke” ismét föleleventi ama hirt, hogy a nagyhatalmak csupán Anglia kivételével Kréta kiadására vagy legalább fegyverszünet megkötésére sürgetik Törökországot, hogy ez idő alatt a diplomácia működhesseik. Azonban nevezett lap nem hiszi, hogy Törökország engedni fogna.

A porosz király e hó 20-dikán írta alá a londoni szerződést a megerősítvények — hír szerint — ugyane hó 23-dikán cseréltek ki.

A prágai „Corresp.” hosszú cikket közöl, melyben az orosz-porosz közti szövetséget fejtegeti s bizonyítja, hogy ezen egyezés nem tegy. apróléval, hanem évek óta egymással haladó s egymásnak utódja sola nem vígó ezúlok és törekvések eredménye. Poroszország minden német népet és földet, Oroszország pedig minden szláv fajt magukhoz töreszének ragadni. S hogy o területek kivihessék, szövetkezik. És valóban kétségkívül áll, hogy Oroszország irtoztató mérven készüldik. Roppant bírodalmának összes erjét kezdő összeszedni, hogy valahára biztos sikerrel indulhasson zarándokolni a Szófia templomába. Nagy és sürgető okai vannak arra, hogy határai nak kikerekítsék, bizonyos mértékig minél előbb befejezzék; mert nem teljesítheti kulturális kötelességét. Azsiában addig, amíg a délurópai zás képepekkel bíró szláv eröket a maga szláv néptömegébe be nem oltja. Korunk egyike mozgalomak okozó eszméjét iparkodik a maga javára felhasználni s azért erősíti magát mindenütt és mindenképen, a hol és hogy teheti.

A „Dz. Pozn.”-nak írják Varsóból, hogy ott jelentékeny számmal porosz tisztek tartózkodnak, kik az orosz katonaság begyakorlására hivattak, hogy a gyűfögyver kezelésére betanítsák a legénységet. Vajjon más városokban is vannak-e porosz tisztek, nem tudja megmondani levelező. A fegyvertárakban nyakra-főre valóztatják át a régi fegyvereket és már 50,000 darab a legénység kezében van. Az orosz tisztek nyitán beszélik, hogy Orosz- és Poroszország közti szövetség köttetett.

Debreczeni tárogató.

□ A múlt vasárnap tartott városi tisztújító közgyűlés alkalmával — miután az, a f. hó 9-diki tisztújító közgyűlés jegyzőkönyvét megbeszélte s a választott tisztviselők és képviselők névsorának felolvását meghallgatta — előbb a tisztviselők, majd a jelen volt képviselők a hivatalos esküt letették. Ennek folytán 'Sombori Imre tisztújítási elnök 6 miga a tisztújító közgyűlést berekesztendő, midőn a megválasztott tisztviselőknek igen fontos s jelenleg nagy teherről járó hivataluk folytatásában erőt és egészséget kívánt és a két tanács elnökeinek azt tanácsolta, hogy — miután az alkalmánysági főköléc, miszerint a legutolsó tisztviselő is felelősség terhe alatt munkálkodjék — a tisztviselők részére utatisútsók készítessenek és azok pontosan leendő megtartása és követése felett — a humanitási elvvel való tekintettel — a legnagyobb erőly és szigorral örökjének; egyzersimén felkérte az összes tiszt- és képviselőtestületet, mintszintén az egész választó községséget, hogy őt, mivel úgy hiszi, mikép agg korának immár vége telő közelébe pályáján talán e volt utolsó hivatali teendője, meg éltesse a gondviselés kedvezend, jó indulatjokban, halála után pedig szíves emlékeztetőkben tartsák meg. Mire válaszólag Kovács Lajos polgármester ur 'Sombori Imre 6 miganak a több napon folytatva tartott s épen e miatt a későre hajlott éredekkel teljes egészéggel igen nagy terhével járt tisztújítás körül való fűrészesítésért, a tisztújításnak legnagyobb csend és pldás rendben követhetesen lett keresztülvitele mellett tanúsított tapintatos és erélyes eljárásáért, a tiszt- és képviselők, mint az összes választók nevében köszönetet szavazott és kívánta, mikép a gondviselés őt körülhúzó sokjárt tartsa meg, hogy o város községének szeretett tisztújítási elnöke iránti hálaájának adódjék értelemlhez méltólag róssássa le. — Ezután a halandó istentiszteletet előbb a róm. kath. majd a ref. nagytemplomban megtartatván a tisztújító közgyűlés a városban nagy terembe visszatért, honnan a „Szózat” elnevelés után szétoszlott.

□ A városi képviselőtestület megalakulván, annak névsorát azonnal idetűjtük. Ha t a u-t e z á b ó l: Komlóssy Imre, Vessey Imre, Oláh Károly, Jámbor Ferenc, Károly Antal, Murakósi Károly, Róvész Bálint, Udvarhelyi Károly, Harsányi János, Szilágyi Gábor, Kápolnás Imre, Miko Ferenc, Fényes Menyhért, Albert István, Kiss György, Szalai József, Lőrincz János, Nikiházi Dániel, Jóna Dániel, Török József, Hornyák Sándor, Csontos József, Kádár Bálint, Kádár István, Kiss András tanár, Kovács József mester-utczán, Dohányosi József, Horsi András, Kálmánchelyi Gábor, id. Jenei József, Péterfia-utczá b ó l: Tóth István, Papp József,

Simonffy Sámuel, Márton Lajos, Vászari István, Révész Imre, Tóth Antal, Mórész András, Stenczinger Károly, Harsányi Sándor, Veres László, Bédli György, Berghoffer István, Margitay István, Katona István, Gyulai István, Tóth Ferenc, V. Nagy Bálint, Kovács János, Dinnyés Károly, Molnár Mihály, Agoston János, Ungvári József, Konti Lajos, Horváth József, Dobray József, Németi Gábor, Kocsi Sámuel, Szekeres Sándor, Kovács Ferenc tanár. Csapó-utczá b ó l: Kardos István, Makó István, Buzás Pál, Búszörményi Pál, Dobray István, Kókényesi Imre, Liptay Miklós, Vászari András, Borusz Mihály, Borbély János, Harsányi János, Nagy Sándor, Polgári András, Tiszta Kálmán, Kulcsár Dániel, Tóth Bálint, Faragó István, Rácz József, Szabó Mihály, Dicszegi János, Varga János mérnök, Jenei Imre, Szilágyi György, Barcsay Miklós, Kovács György, Kozma István, Katona Mihály, Papp Sándor, Konez Lajos, Kovács Ferenc. U z e g l é d - u t c z á b ó l: Bánky István, Veszprémi Sámuel, Szabó Lajos, Jóna István, Mikinczy Károly, Szombati István, Sárvári Jakab, Csóka Sámuel, Patay István, Szápy Sámuel, Kardos László, Rácz István mérnök. K. Orbán János, 'Sombori Imre, Ökrös János, Király Mihály kávéés, Szöke István, Dalmy Károly, Teremi János, Batori Bálint, Németi Gábor, Szigeti István, Papp Ferenc szatófogó, Csáthy Lajos szappanos, Gaszner Károly, Rácz Mihály, Magyar Gábor, Szombati István szatófogó, Horváth György ács, Vámos István. V a r g a - u t c z á b ó l: Rácz György, Molnár György, Pálffy Dániel, Brukner Ernő, Szepesy Antal, Vértessy János, Takács Miklós, Reviczky Emil, A. Nagy József, Szöllössi János, Huzli Károly, Mezei Habor, Góber Mihály, Orbán Pető, Baik András, Kuni Albert, Búszörményi István mérnök, Márton László, Pécsi Antal, Simon István, K. Vértessy István, Kardhorod Ábrám, Gref Sándor, Paksi Imre, Konthy Pál, Sárge Jakab, Bodó Sámuel, Budaházi István, Ármós Bálint, Kiss Gergely. P i a c - u t c z á b ó l: Csanak József, Szabó Miklós, Antal Gábor, Tamási Károly, Kiss Lajos, Horváth József, Nánási Ferenc, Géney Károly, Schweitzer János, Szesztina Lajos, Balogh Péter superintendens, Szabó József, Szecsey József, Simonffy János, Marjalkai Mihály, Kerekes György, Alibán Mihály, Molnár Agoston, Kacsokovics Iván, Rikl József, Kiss Sándor, Pongor István, Boros Ferenc, Szatmári Gábor, Szecsey Sándor, Telegdy Lajos, Biró József, Medgyaszay Imre, Geller János, Szatmári Sándor.

□ Az újból megalakult alkalmánysági városi hatóság f. hó 23-iki tanácsülésben megválasztottak: adópénztárnokul Simonffy György Elek; seborvosokul: Dusóczky Pál és Kövimes Antal; főállatorvos: Dely Mátyás; várnagy: Kapcezy Pál; szállásbiztos: Mannó Gyula; közigazgatási igazgató: Szűcs M. közigazgatási kiadó: Erdei Mihály; utczabiztosok: Schaitz József, Juhász Imre, Fischer Imre, Nagy Sándor, Nikiházi Dániel, Katona István; irnokok: Kis-Orbán Károly, Falusi Károly, Erdei Kálmán, Szilágyi Vince, Camilla Antal, Tartasi Dániel, Polgári Sándor, Leszczinsky Lajos; a törvénytámszóktól: Nagy Károly; pertárnok: Mészáros László; expeditor: Kovács Lajos; telekigazgató: Csörgő András; rendező irnokok: Tóth Lajos, Miko József, Kiss Lajos, Ujhelyi József, Harangi János, Szikszay Ferenc, Soltész Elek; napidjások: Kis-Orbán László, Daróczy Mihály, Strécz Ferenc, Konrád Sámuel; belső szolgák: Eröss Gábor, Kiss István.

□ Folytatásuk névsora a daláregylet tagjainak: Tamásy Odón pártoló tag, ifj. Rikl József p. t., Labor Mihály p. t., Höfner V. p. t., Cs. Kovács György működő tag, Tepler József m. t., Fürth Adolf m. t., Jakab Mihály m. t., Gutmann Mór m. t., Véber János m. t., Debreczeni Aladár m. t., Greff Sándor p. t., Tóth Sándor p. t., Ruszka István m. t., Gyűrky Sándor p. t., Hering Antal p. t., Zafir György p. t., Aufhalter Lajos p. t., Dobreczeni Gábor p. t., Greff Sándor p. t., Koulóssy Imre p. t., Beer Kálmán p. t., Beer József p. t., Vikol János p. t., Agárdi Géza m. t., Némethy János p. t., Nagy Mihály m. t., Báthory Gábor m. t., Kapcezy Pál m. t., Turbay József m. t., Ucsosvay László m. t., Seitel József m. t., Kovács Károly m. t., Salamon Ferenc m. t., K. Nagy Sándor m. t., Soltész Lajos m. t., Tóth Mihály m. t., Vidon Sándor m. t., Duda György m. t., Sákai Imre p. t., Csapó Kálmán m. t., Ó. V. János p. t., Konjathy István m. t.

□ A helybeli honvédegylet közgyűlése ma, azaz f. hó 26-dikán d. e. 10 órákor a polgári kaszinó nagyteremében tartatik meg. □ A helybeli daláregylet jövő hó 2-dikán dalostálylyal egybekelposztot zárkörtő táncmulalmat rendezend. Ekedély-elevenlöt estélyek a közelmúltakból sokkal emlékezetesebbek, hogysen nagy sokaság volna a mulatói vagy közönségek a közelebb a nagyérdőn tartandó dívozes estélyre bővebben figyelmeztetni.

□ A Csokonai-szobor sár-mintájával Iszó Miklós már

annyira haladt, hogy azt, a szobor-megrendelő emlékkert-tárgyalat bizottmányának megtekintés és bíralás végett e napokban bemutatthatta. Az ezedből egybegyűlt bizottmány előtt a szobor-minta köztetvesszel találkoztot s minden változtatás nélkül elfogadottat. A szobor emlékműkálataiból e szerint nincs egyéb látra, mint a gyps-minta, melyben majd a szobor bronzból öntetni fog. A szobor öntése fölötti felügyelettel szintén Iszó less megbizva.

□ Kutassy Imre az „aradi vértanúk” czímű műlap kiadója, kéri az előfizetési iverkek legfeljebb 6 hó végeig leendő beküldését.” A má június 1-jén jelen meg.

□ E napokban esküdtök egymanak oltár előtt örök hárséget Tanner István ur és Szabó Róza kisasszony, asin házunknak közkedveségben álló — s a jövő szinidényre is szerződött tagjai. Áldás és szerencse édesítő frigyüket.

□ A helybeli ref. fők. olvasóegylet a világtalan Tancsics Mihály hazánkfiának segélyezésére 5 forintnyi adománnyal járul.

Meghaltak: Máj. 16. Caspó. Úri Sándor f. Sándor 6 é. Páns. Barca Jánosné Mezei Sára 52 é. Piacu Ökrös Mihály f. György 70 é. 17. Páns. Ifj. Bóó Ferenc 20 é. Övári Ferenc 1. Erászbet 70 é. 18. Caspó. Perra István 54 é. 19. Hattvas. Öv. Takács Jánosné Perra Szűcs 55 é. Sörök János f. János 70 é. 20. Piacu. Gyórfy József f. Zsuzsanna 1 1/2 é. Kiskőrös. Kovács Péter 18 é. Hattvas. Lovassy Mária 30 é. 23. Czegléda. Vég János 66 é. Páns. Erdei Péter 66 é. 23. Czegléda. Bara Mihály 21 é.

Vidék.

* H-Búszörményből írják nekünk: „A hajdukerületre nézve közelebb a hó 17. és 18. napján H-Búszörményben megtartott tisztújítás eredménye következ: 1-60 alkalmánnyal megválasztott Veszprémi Gáspár. 2-od alkalmánnyal: Nánási Oláh Jakab. Függyész: Kálmán György. 1-60 aljegyző: Biró Imre. 2-od aljegyző: Sebestyén Lajos. Függyész: Tóbi István. Aljegyző: Micskei János. Táblabírák: Juhos Gergely, Kovács János, Lente Pál, Nagy Imre. Függyész: Tóbi István. Aljegyző: Micskei János. Lovátárnok: Gál Sándor, Csenedbirtos: Barca Dániel. Várnagy: Kis Varga János. A Nánásról 1900-on s a többi városból is szép számmal begyűlekezett választók a mintegy 1000 főnyi búszörményiekhez csatlakozva inponast látványt köpözték az érdeklődők, melyet a közel 3000-nyival választóközönség minden egyes választás iránt tanusított, valamint a fegyelem, mely köztülk uralgot, valóban példás dicsegeter méltó volt. A fűgyész és várnagy állomás kivételével a többi választás közfélkáltsárral tenné; ama kettő szavazattöbbséggel; és ugyan Tóbi István nyert 1283 szavazatot, jelölt társa Farkas Lajos 854 szavazata ellenében. Kis Varga János pedig 671-et, Király Demeter 155-je ellen.”

Derecske 1867, május 13.

Hadd vegyüljön a jelen örvendetesen fejlődő politikai élet-hullámzás zarádn egy hang a társasálet köréből. Tegnep a város s vidéke mivel osztályból szép számmal gyűlekeznek össze a város alatt levő kiserdő közepén e célra igen ügyesen elkészített helyiségben táncmulalmra, — ahol is — valamint az ezt környező zöldföldön — már délután 3 órákor kezdetét vette a tánc s vigan lejtették ifjaink mindazon táncmenek debreczeni zenebandáján, amelyek igazi magyar emberhez illők. — A mulatságunk kedvezett az idő is és ez csak emelte a vidor hangulatot. — Este 7 órákor egyszerű — de izletes vacsorához hivattot a vendégsereg s rövid ékezés után újból fellángzott a zene — s az egész társaság éjféltájig, a társaság egy részére kivilágos kivrattit győnyűről festetlen jövedelmű mulatott. Csak olmsómerés s későbbentelt tartuzunk Sz. J. és Kr. V. rendezőknek, kik azonkívül, hogy ily szép vendégkoszort gyűjtöttek egybe, mindent alkövtettek, hogy mindonki kényelmével és gyönyörűséggel élvezhessen.

Volt azonban egy szeretve tisztelt vendégünk, kinek családjának négy tagjával jelenléte tiszteser mértékben fokozta a közörműt, — és ez a város szülőltje, ref. gymnasiumunk bajnoki növedéke debreczeni nagy kerekűkő Csanak József ur volt, ki sokoldalú ismeretel, szorgalmal, választott pályáján eredményetlen hű és lelkiismeretes működése folytán oda küzdött fel magát, mikint nemcsak Debreczennek, hanem az egész magyar aföldnek egyik tekintélyese mind az anyagi, mind a szellemi előhaladás terén, kinek jötkönsége, folytonos áldonatkészsége

*) Kérünk a hazai lapok t. szarkentődségei a sorok szives átvételére.

dolt rá, hogy Szentey Kázmér urnak valami szerepe van az egész történetben; elfogadta ráadásnak, mert Tóni tante ajánlotta. Még csak meg sem villant a jó ur eszébe, hogy hátha Tóni tantának meg Sarolta ajánlotta.

Az utolsó felszólásban folyt le. Szép derült idő volt, de igen hideg, ami elvette az ember kedvét a társalgástól; legfőkébb Barnabás ur könynyit meg kobolt egy-egy utogondolatból, melyeket lodny végleges meggyőződés és klengeszatélés végett akart felhasználni.

— Lásd, kedves Salikám, szentem, az otthon mégis csak otthon s a főváros csak főváros. Híába Ugy-e otthon ur? Az otthon az ily ünnepekre való, mert az ember máshol mégsem találja magát olyan jól. A főváros mulatni, báloznak, színháznak hangversenyeknek nagyon jó, no jól van; de már az ilyen ünnepekre legjobb otthon tölteni, úgy is illik, ugy-e Szentey ur?

Szentey ur mindent helyben hagyott. Legalább csak egy hangzóssal kellett felelnie; nem fizött meg bele.

— Aztán meg az egész közbirtokosság számot tart rá, mert minden évből nálunk szoktak a szent estén összegyűlni. Még félremagyarázásokra adna okot, ha az idén nem volnék itthon; pedig nem lettem volna itthon, his te ki nem jössz, Sallia, mert tőled távol nem akarok ünnepeim, Salikám; ezt nem tudnám tenni.

Epen mint ama philantropikus angol pap, aki részeges szolgáját így szűta. Ha ez még egyszer történik, John, elhagyom a házat, John. Arra nem gondolt, hogy kényelmesebb volna a szolga által hagyatni el a házat.

— Egykor milyen örömmel jöttél ki ilyenkor a noveldekből, mikor még szegény édes atyád életben volt!

Barnabás ur arra a boldog időre gondolt, eldrékényedett és elhallgatott. A többi nem háborgatta a csendet; így értek haza.

Este megjelent a közbirtokosság, a tisztelőndó ur, kántor, jegyző. Keves dolgunk van velők, pedig sokat lehetne róluk írunk; hanem terünk sem engedni. Egyenként bemutatattak Szentey Kázmér urnak, egyenként kezelt fogtak veles újság után tudakozódtak a fővárosból. Ez már szokásuk a vidéki emberek-

nek, mintha a lapok nem ugyls előg gyorsan széthoránának az újdonságokat, akár politikákat, akár társadalmak s mintha a fővárosban más egyéb újságot tudnának, mint amelyek a lapokban közöltek.

Megjelent az öreg Özgöy Keresztessyghny tókinetes asszony is, híval egyelő. Keresztessyghy Miklós úcsán még egyszer szertartásoson bemutatották Szentey Kázmér ur n a k. Sokkal kevesebb otthonosággal és gyakorlottsággal hajlt meg magát, mint deléltől a jó hátn: de azért nem történt semmi hiba, keményen megcsörtél izmos maradvál Szentey Kázmér úcsán fehér kezét, mely épen olyan volt, mintha valami dámdától kérte volna köcsön a örült a szerencsének őt tisztelhetel.

Szentey Kázmér ur könyved, előzékeny, nagyuri s mégis szerény modorral fogadta a bemutatásokat; simán hajlott meg, simán beszélt, simán nézett és mosolygott. Látszott rajta, hogy igen sima, salonokban forgott, kellemes társalgás, finom modor ember. A mint itt uti-köztelének burkból kibontakozva, állott, azt is el lehetett róla mondani, hogy szép ember. Csinos kis barna bujsza mellé, melyhez a hintában kizárólag volt szerencsénk, további egész kilseje uszhangatos kiegszítetté képezet. Csinos volt egészen, csinos salon-ember.

Vele szemközt a szobában Keresztessyghy Miklós úcsán talán vesztett valamit előnyéből. Ő is csinos volt, azt nem lehet tagadni; délcegy, nyalka, szép természet. Hanem modorában, mozdulataiban, nézésében volt valami bizonytalanság, habozás, mintha nem talná magát teljesen helyzetében. Szentey Kázmér ur úgy állott, mozgott, beszélt, mintha egész életét a salonokban töltötte volna s ez tán ugylt volt; Miklós úcsán köhögés sokat nyert. Az ilyen alakokat az ember jobb szeretné egy kuszfapasztal élén, kivon karárdi kezében, búszke moosolytat ajkán látni és szüta oda is képzelt öket. Szentey Kázmér urat nem köpögellette az ember möhová, mint salonba; azt egészen helyben volt. Miklós úcsán inkább kiállott volna egy plasztik torika elő s ott nagygyűsz, festői alakot képzvett volna, kitárt mellel, nyugodtan, biztosan, felindulás nélkül állva; mint hogy valami salonban bemutatassza magát, ahol szék álltálján, kénytetett moosolytat s modorában bizonyos elhamarkodottsággal, izgottsággal valóban nem is érte volna el az

embernek salonfíról alkotott eszményét. Szentey Kázmér ur előrt.

Szerencsére lott nem állottak salonban, hanem egy barátaságos szobában, ahol Miklós Szenteyt kívül mindenkit ismert; így a különböz kettőjük között, ha észrevehették is, de nem volt nagyon feltűnő.

Sarolta kisasszony — hopp! huz az uton neki le csak bizonyos rézközel volt szerencsénk. Mutassuk be először, mielőtt tovább mennénk! — szép lodny, valóban szép lodny! A szép fogalma ugyan a külföldben a női szépség, melynél nagyon sok függ az időstől, igen kevéssé van meghatározva, de vigen el miniet az brád? t. i. csak az elbuzdás jámbor íróját), ha e lodnyra valaki azt monná, hogy nem szép. Meg vengynük felelő győzdőbe, hogy sokan voltak, különösen a fiatal emberek könnyen gyűlö veszendő osztályból, akik azt mondták rá, hogy nagyon szép. Gyönyűrő szemel voltak, élénkék, ragyogók, melytekintettek; egyformán szépék, ha a vidámság vagy harag tüzében égtek, ha búszkén vagy epvedé pillantottak. Boldog ember, aki e szemekben a szeretel szenvedélynek lángját lát-hatja tükrözödni.

Most külföldben szép volt, elégülten, vidám, gyönyörűdő; nyitlan megváltt egy pár barátjának, akik szintén jelen voltak, hogy a montánál boldogabb ügyeket még nem töltött itthon. Az okát nem mondá s a barátok nem tudták kitalálni. Senki sem találta ki a vendégek közül, csak egyvalaki, aki nem volt vendég.

De haladjunk szíven rendben, amint az elbeszélés szabályai kívánják, mert különben a publikum hamar ránk un; pedig azt nem érdekelnek, ha mi (ismét) az elbeszélés íróját) én te, de legalább Sarolta kisasszony nem, aki igen kedves, de igen teremtés és méltó rá, hogy vele foglalkozzunk. Ha az elbeszélés végén mégis vádoztattunk, abba a helyzetbe jutunk, mint a zsidó, akiknek egyszer azt mondták: „halj, ez a karton búda”, s azt felelte: „nem a karton búda, kérem, hanem én!”

(Polyt. kov.)

